

Polskie dzieci w Internecie.

Zagrożenia i bezpieczeństwo – wersja poszerzona.

„Internet to więcej niż zabawa. To Twoje życie”

Dlaczego eksperymentowanie z tożsamością online nie jest bezpieczne?

Polskie dane od dzieci w wieku 9-16 lat z badań EU Kids Online II

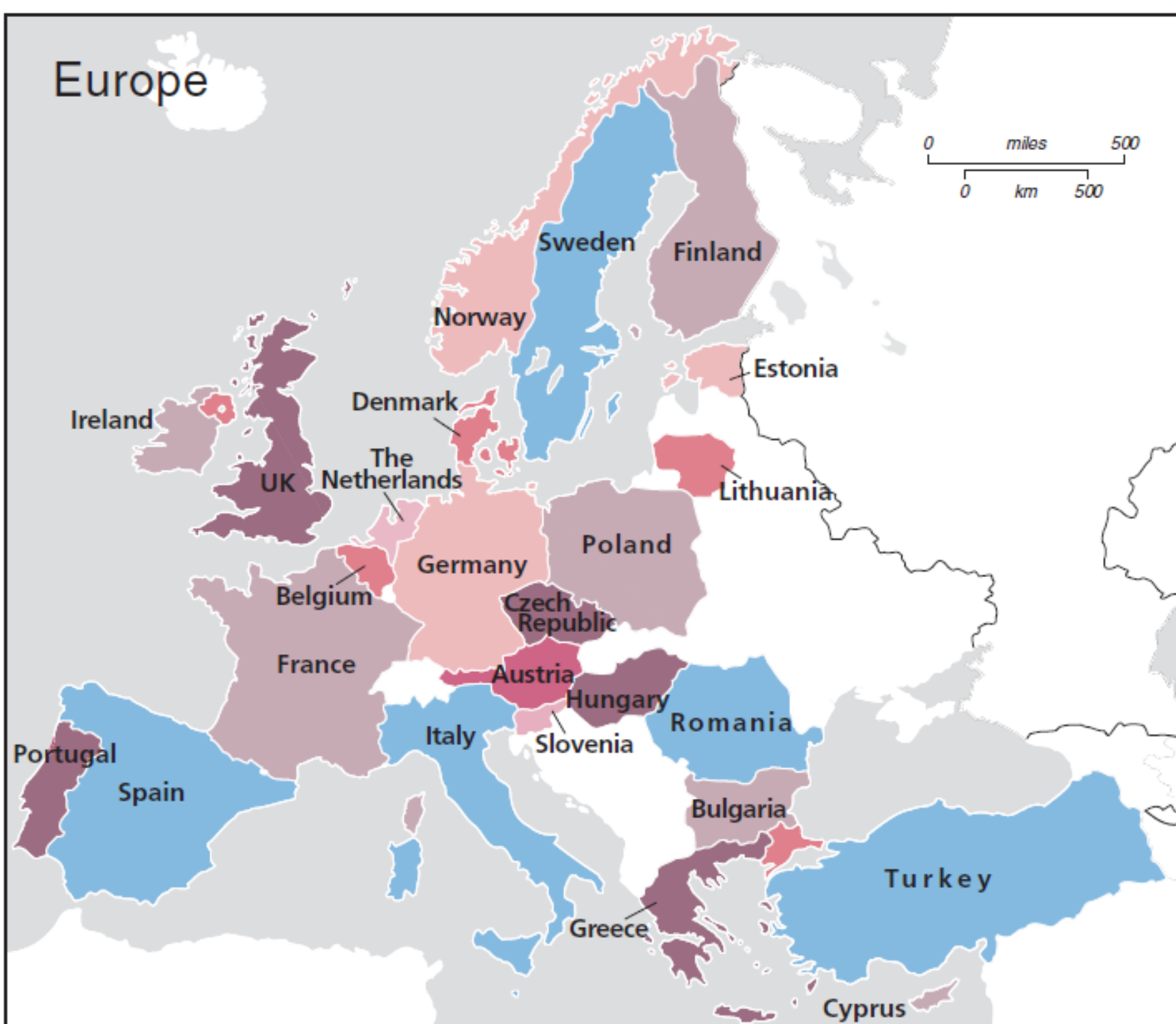
Badania EU Kids Online II zostały zrealizowane przez London School of Economics and Political Science (LSE), pod kierownictwem prof. Sonii Livingstone.

Opracowaniem wyników polskich badań zajmuje się zespół z Wyższej Szkoły Psychologii Społecznej w Warszawie w składzie: dr Lucyna Kirwil (kierownik), Aldona Zdrodowska.

Projekt został sfinansowany przez Program UE Safer Internet. Celem badań jest dostarczenie nowych danych i wzmocnienie empirycznych podstaw dla kształtowania polityki w zakresie bezpieczeństwa w Internecie na terenie UE.

Ostatni raport z badań pt. „Risks and safety on the internet: The perspective of European children. Full findings (01/2011)” autorstwa S. Livingstone, L. Haddona, A. Görzig i K. Ólafssona jest dostępny na stronie www.eukidsonline.net.

Poszerzony raport z danych uzyskanych w Polsce „Polskie dzieci w Internecie. Zagrożenia i bezpieczeństwo – część 2)” opracowała dr Lucyna Kirwil ze Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej w Warszawie.

Zapraszamy do zapoznania się z pełnymi wersjami aktualnych raportów (w języku polskim i/lub angielskim), które są dostępne na stronach projektu EU Kids Online.

Dodatkowych informacji na temat projektu EU Kids Online w Polsce udziela kierownik polskiego zespołu badawczego:

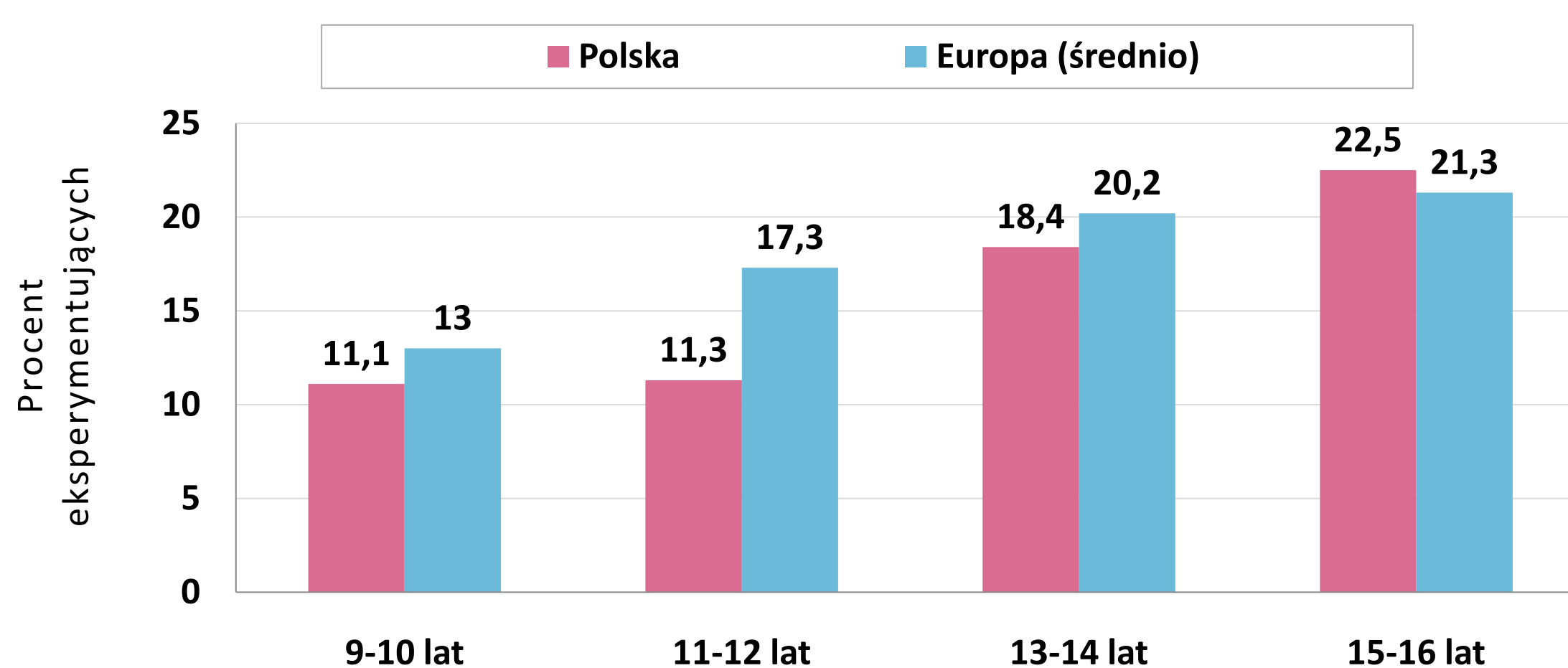
dr Lucyna Kirwil

Katedra Psychologii Społecznej
Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej
Chodakowska 19/31, 03-815 Warszawa
lucyna.kirwil@swps.edu.pl

Dzieci eksperymentujące z tożsamością online mniej bezpieczne w sieci

Eksperymentowanie z własną tożsamością w sieci to przedstawianie siebie jako kogoś innego: kto ma inną płeć, wiek, cechy psychologiczne, status społeczno-ekonomiczny niż właściciel przedstawionej tożsamości. Potrzeba eksperymentowania z tożsamością wynika u dzieci, a zwłaszcza u młodzieży w okresie dorastania z potrzeby odgrywania różnych ról społecznych i pozwala zrealizować zadania rozwojowe ważne dla tego okresu. Ale może też wynikać z chęci zabawy, potrzeby posiadania kilku tożsamości w sieci.

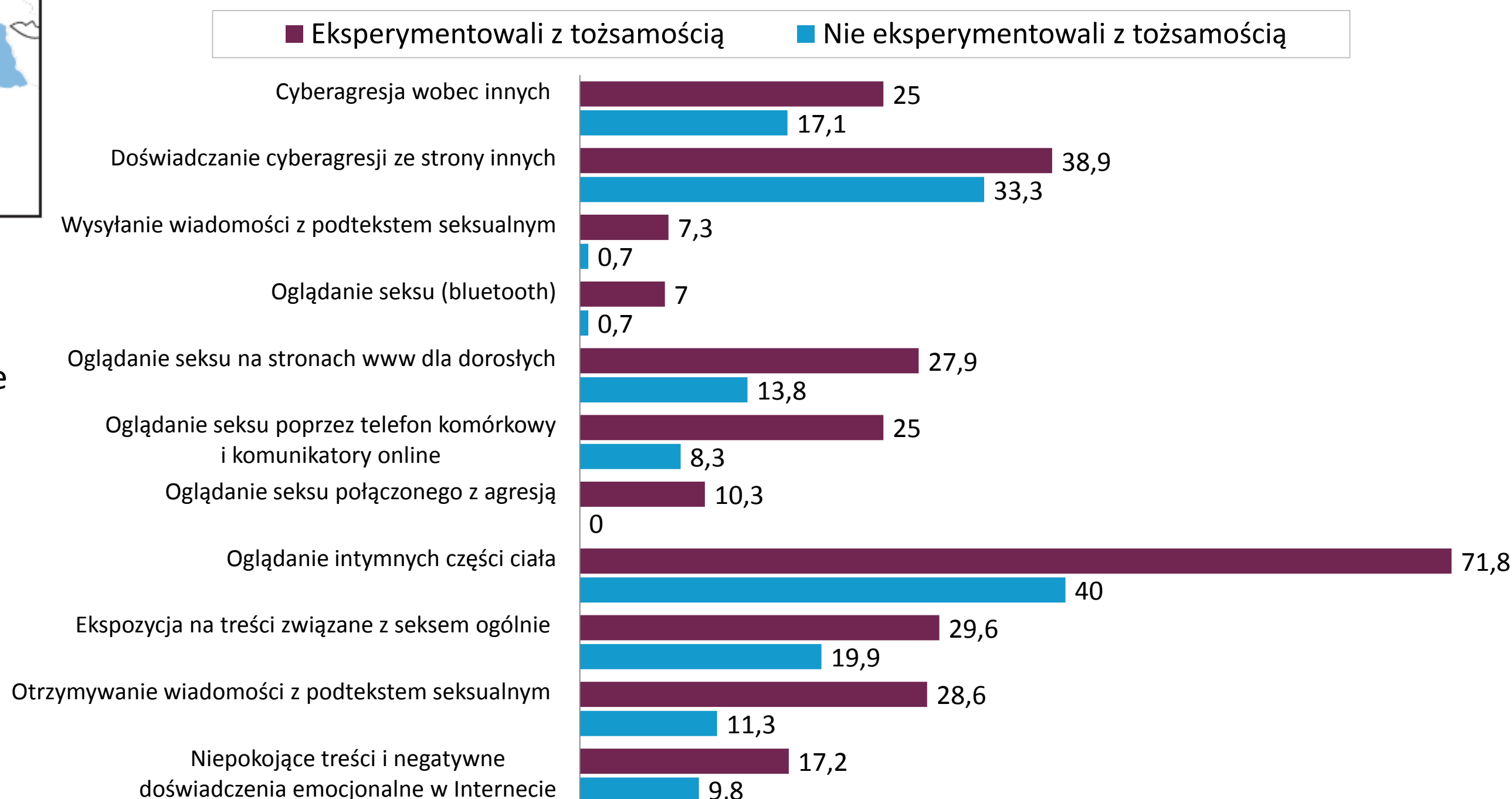
Ile dzieci eksperymentuje z własną tożsamością online (udaje, że jest kimś innym)?

Między 9 a 16 rokiem życia eksperymentowanie z własną tożsamością w sieci wzrasta wraz z wiekiem. W Polsce eksperymentuje w tym okresie rozwoju średnio 16,1% - nieco mniej niż wynosi średnia dla 25 krajów Europy (18,2%).

Czy eksperymentowanie z własną tożsamością online, t.j. udawanie, że jest się inną osobą niż w rzeczywistości podnosi ryzyko napotkania zagrożeń, przeżycia przykrych doświadczeń? W badaniach EU Kids Online II sprawdziliśmy, jaki odsetek dzieci doświadczył zagrożeń, które mogą prowadzić do przykrych doświadczeń w zależności od tego, czy eksperymentowały z tożsamością w ostatnim roku.

Dzieci eksperymentujące z tożsamością online mniej bezpieczne w Internecie (odsetek dzieci, które napotkały zagrożenia)

Uwaga: Wszystkie pokazane różnice między nastolatkami eksperymentującymi a nastolatkami nieeksperymentującymi online są istotne statystycznie.

1. Dzieci eksperymentujące z tożsamością znacznie częściej doświadczają ekspozycji na nie stosowne dla nich treści jawnie związane z seksem lub z podtekstem seksualnym.

W porównaniu do nastolatków, które nie eksperymentują z tożsamością online wśród nastolatków, które z nią eksperymentują, jest znacznie więcej tych, którzy:

- natknęli się w Internecie na treści związane z seksem (o 9,7%);
- mieli negatywne doświadczenia emocjonalne w związku z nie stosownymi treściami, na jakie natknęli się w sieci (7,4%);
- oglądali intymne części ciała (o 31,8%), oglądali seks połączony z agresją (o 10,3%; ci nieeksperymentujący nie mieli takich doświadczeń) za pomocą różnych kanałów dostępu do tych materiałów w Internecie: na stronach www dla dorosłych (o 14,1%), w telefonie komórkowym i przez komunikatory online (o 16,7%);
- otrzymali wiadomości z podtekstem seksualnym (o 17,3%).

2. Dzieci eksperymentujące z tożsamością znacznie częściej doświadczają cyberagresji ze strony innych.

Wśród eksperymentujących z tożsamością online jest o 5,6% więcej tych, którzy zostali ofiarami cyberagresji.

3. Dzieci eksperymentujące z tożsamością znacznie częściej są sprawcami potencjalnego zagrożenia dla innych użytkowników sieci:

- 6,6% więcej z nich wysyła do innych wiadomości z podtekstem seksualnym;
- 7,9% więcej z nich zachowuje się agresywnie wobec innych w sieci.

Mimo, że eksperymentowanie z tożsamością online u dzieci w wieku 9-16 lat służy również realizacji innego zadania rozwojowego, tzn. przygotowania się do pełnienia ról płciowych, eksperymentowanie stwarza warunki do konsekwencji w postaci negatywnych doświadczeń emocjonalnych i nadmiernej rozbudzonej ciekawości spraw związanych z seksem.

A więc eksperymentowanie z tożsamością online to nie tylko zabawa, to część życiowego doświadczenia, które może zamienić się w negatywne przeżycia.

Bez wsparcia i pomocy rodziców dzieci mniej bezpieczne w sieci

Zapytaliśmy dzieci w wieku 9-16 lat, jakie zabiegi stosują ich rodzice w celu zapewnienia im bezpieczeństwa w Internecie oraz czy napotkały przynajmniej jedno z następujących zagrożeń w Internecie: ekspozycja na treści związane z seksem, otrzymywanie niechcianych wiadomości związanych z seksem, ekspozycja na treści niekorzystne dla rozwoju społeczno-moralnego (anoreksja, samouszkodzenia, samobójstwo, nienawiść i inne), wiktylizacja cyberagresją, spotkanie z nieznanym poznanym wcześniej w sieci. Sprawdziliśmy, jaki odsetek dzieci doświadczył przynajmniej jednego zagrożenia, jeżeli rodzice stosowali zabiegi podnoszące ich bezpieczeństwo w Internecie i jeżeli rodzice nie stosowali tych zabiegów.

1. Od 5 do 18% dzieci mniej doświadczają zagrożeń w Internecie w tych rodzinach, gdzie rodzice kontrolują aktywności dzieci w Internecie lub stosują zabiegi mające na celu osłabianie/zabezpieczanie dziecka przed niepożądanymi doświadczeniami.

2. Rodzicielska kontrola jako czynnik redukujący potencjalne doświadczanie zagrożeń przez dzieci ma największe znaczenie w przypadku:

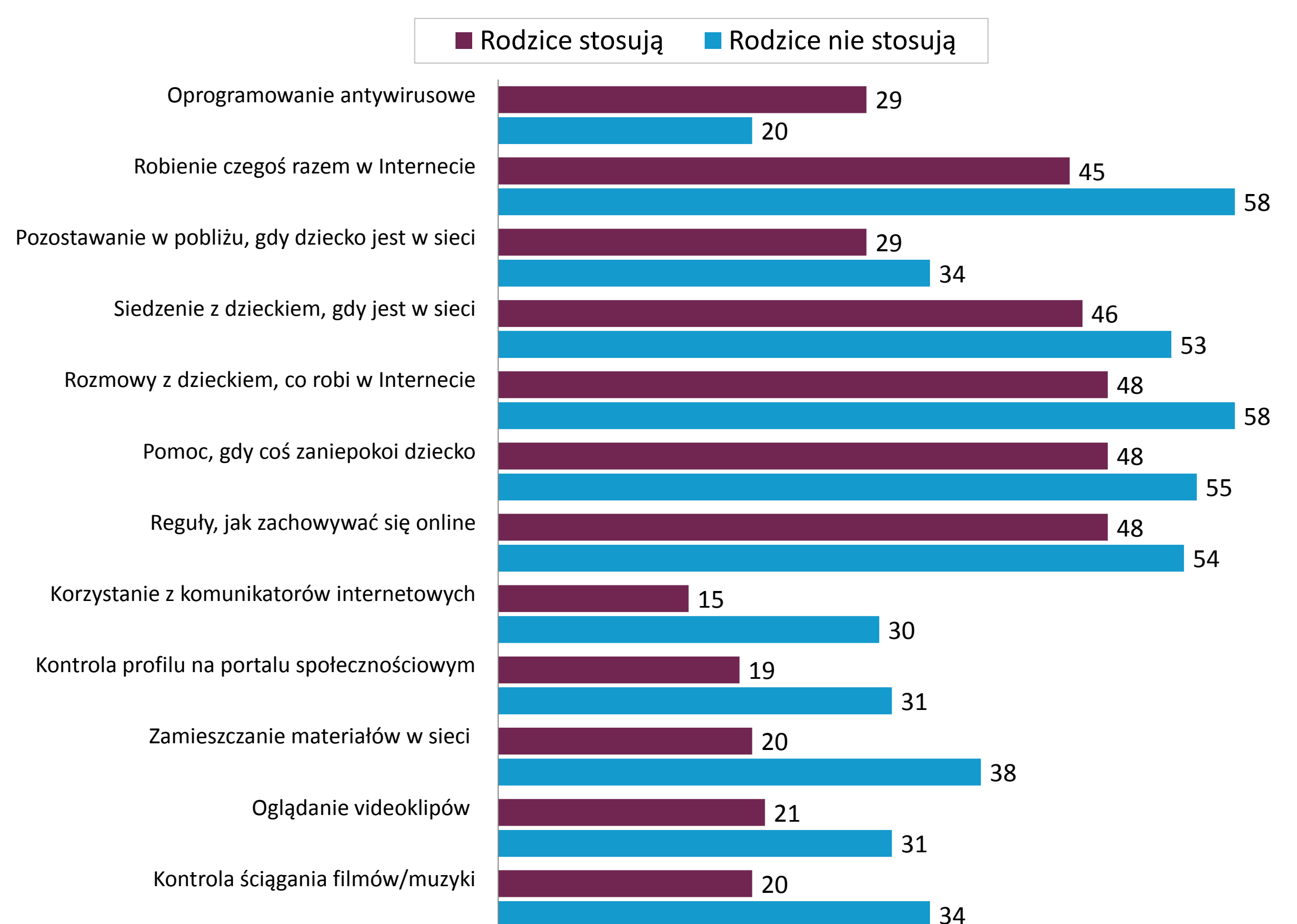
- zamieszczania materiałów w sieci (o 18% mniejsze ryzyko);
- korzystania z komunikatorów internetowych (o 15% mniejsze ryzyko);
- ściągania filmów/muzyki (o 13% mniejsze ryzyko).

3. Wydaje się, że najskuteczniejsze sposoby zapewniania dziecku bezpieczeństwa w Internecie stosowane przez rodziców to:

- wspólne aktywności w Internecie (o 13% mniejsze ryzyko);
- rozmowy z dzieckiem na temat tego, co robi w Internecie (10% mniejsze ryzyko).

4. Poleganie na samym oprogramowaniu antywirusowym i antyspamowym nie wystarczy. Delegowanie odpowiedzialności na samą technologię działa odwrotnie: podnosi ryzyko potencjalnego negatywnego doświadczenia u dzieci (o 9%).

Dzieci bez wsparcia i ochrony ze strony rodziców mniej bezpieczne w Internecie (odsetek dzieci, które napotkały zagrożenia)

Uwaga: Wszystkie pokazane różnice między nastolatkami eksperymentującymi a nastolatkami nieeksperymentującymi online są istotne statystycznie.

Żeby ochrona dziecka w Internecie była skuteczna do efektywnego oprogramowania trzeba dodać:

- (1) świadome umiejętności korzystanie z Internetu przez dziecko
- (2) ochronę i pomoc świadomie udzielaną dziecku przez rodziców.